

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4102/2539

นาง อัมพวัน มหาชัยโจทก์ ธนากร กรุงเทพา พาณิชย์การ จำกัดผู้ร้อง นาย พันธ ใจอินผลจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 672, ป.พ.พ. มาตรา 750, ป.พ.พ. มาตรา 171, ป.พ.พ. มาตรา 138, ป.พ.พ. มาตรา 747

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยฝากเงินไว้กับผู้ร้องเงินที่ฝากจึงตกเป็นของผู้ร้องผู้ร้องคงมีแต่หน้าที่คืนเงินให้ครบจำนวน การที่จำเลยทำสัญญาจำนำและมอบสมุดคู่ฝากเงินประจำไว้แก่ผู้ร้องก็เพียงเพื่อประกันหนี้ที่มีต่อผู้ร้องแม้จะยินยอมให้ผู้ร้องนำเงินจากบัญชีดังกล่าวมาชำระหนี้ได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวก็เป็นเรื่อง ความตกลงในการฝากเงินเพื่อเป็นประกันไม่เป็นการจำนำเงินฝากอีกทั้งสมุดคู่ฝากเงินประจำก็เป็น เพียงหลักฐานการรับฝากและถอนเงินที่ผู้ร้องออกให้จำเลยยึดถือไว้เพื่อสะดวกในการฝากและ ถอนเงินในบัญชีของจำเลยเท่านั้นไม่อยู่ในลักษณะของสิทธิซึ่งมีตราสารผู้ร้องจึงไม่เป็น เจ้าหนี้บุริมสิทธิจำนำไม่มีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนโจทก์

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ฟ้องจำเลยให้ใช้เงินตามหนังสือรับสภาพหนี้ 2,907,047 บาท พร้อม ดอกเบี้ย แล้วได้มีการประนีประนอมยอมความกันและศาลพิพากษาตามยอมเมื่อวันที่22 มีนาคม 2536 ให้จำเลยผ่อนชำระหนี้จำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยจำเลยไม่ชำระ โจทก์ขอหมายตั้ง เจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์ของจำเลยมาชำระหนี้ และเจ้าพนักงานบังคับคดีได้อายัดเงิน ฝากประจำที่จำเลยได้ทำสัญญาจำนำสิทธิตามตราสารการฝากเงินไว้แก่ผู้ร้องผู้ร้องยื่นคำร้องขอว่า จำเลยทำสัญญาจำนำสิทธิตามตราสารการฝากเงินตามบัญชีที่เปิดไว้กับผู้ร้อง เป็นประกันเงินกู้ ของลูกหนี้ที่มีต่อผู้ร้องรวม 15 ราย ซึ่งลูกหนี้แต่ละรายและจำเลยผิดสัญญาไม่ผ่อนชำระหนี้ตาม ข้อตกลงและอยู่ระหว่างผู้ร้องกำลังดำเนินการเพื่อหักเงินฝากในบัญชีเงินฝากประจำของจำเลยที่ ได้จำนำไว้หนี้ชำระหนี้แก่ผู้ร้อง ขอให้ผู้ร้องได้รับชำระหนี้บุริมสิทธิจำนำจำนวน594,617.89 บาท ก่อนโจทก์และเจ้าหนี้รายอื่น ๆ หากโจทก์สละสิทธิในการบังคับคดีหรือเพิกเฉยไม่ดำเนินการบังคับ คดีผู้ร้องขอสวมสิทธิในการบังคับคดีแทนโจทก์ยื่นคำคัดค้านว่า จำเลยทำสัญญาจำนำสิทธิตาม ตราสารการฝากเงินตามเอกสารท้ายคำร้องขอ แต่ผู้ร้องไม่ใช่เจ้าหนี้บุริมสิทธิจำนำ ขอให้ยก คำร้องขอศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้รับชำระหนี้บุริมสิทธิจำนำจำนวนเงิน 594,617.89 บาท ก่อนโจทก์และเจ้าหนี้รายอื่น ๆ หากโจทก์สละสิทธิในการบังคับคดีหรือเพิกเฉยไม่ดำเนินการบังคับ คดีให้ผู้ร้องสวมสิทธิในการบังคับคดีแทนโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษากลับให้ยก คำร้องขอผู้ร้องฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "คดีนี้ผู้ร้องและโจทก์ไม่สืบพยาน คู่ความแถลงรับ ข้อเท็จจริงกันว่า ลูกหนี้ 15 ราย ทำสัญญากู้เงินผู้ร้องโดยมีจำเลยทำสัญญาค้ำประกันและ ทำสัญญาจำนำสิทธิตามตราสารการฝากเงินไว้แก่ผู้ร้องตามเอกสารหมาย ร.1 ถึง ร.45 มีปัญหา วินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องสรุปได้ว่าผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิจำนำมีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนโจทก์ หรือไม่ โดยผู้ร้องฎีกาว่า การที่จำเลยนำเงินมาฝากประจำไว้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องออกหลักฐานให้แก่ จำเลยเป็นสมุดคู่ฝากเงินประจำให้จำเลยยึดถือไว้ กรรมสิทธิเงินฝากยังเป็นของจำเลยอยู่ การที่ จำเลยมอบสมุดคู่ฝากเงินประจำไว้แก่ผู้ร้องไว้เป็นประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ที่มีต่อผู้ร้อง

เป็นการจำนำเงินฝากประจำหรือจำนำสิทธิซึ่งมีตราสาร ผู้ร้องจึงเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิจำนำในตราสารเงินฝากของจำเลย ศาลฎีกาเห็นว่าเมื่อจำเลยฝากเงินไว้กับผู้ร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 672 ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้รับฝากไม่พึงต้องส่งคืนเป็นเงินทองตราอันเดียวกันกับที่ฝาก ผู้รับฝากมีสิทธิเอาเงินซึ่งฝากนั้นออกใช้ก็ได้ ฉะนั้นเงินที่ฝากจึงตกเป็นของผู้ร้องผู้ร้องคงมีแต่หน้าที่คืนเงินให้ครบจำนวนเท่านั้น การที่จำเลยทำสัญญาจำนำและมอบสมุดคู่ฝากเงินประจำไว้แก่ผู้ร้องก็เพียงเพื่อประกันหนี้ที่ลูกหนี้ 15 ราย มีต่อผู้ร้อง แม้จำเลยจะตกลงยินยอมให้ผู้ร้องนำเงินจากบัญชีดังกล่าวมาชำระหนี้ของจำเลยที่มีต่อผู้ร้องโดยไม่ต้องบอกกล่าวตามสัญญาจำนำ สิทธิตราสารการฝากเงินก็เป็นเรื่องความตกลงในการฝากเงินเพื่อเป็นประกันนั่นเองหาทำให้ตัวเงินตามจำนวนในบัญชีเงินฝากยังคงเป็นของจำเลยอันผู้ร้องได้ยึดไว้เป็นประกันการชำระหนี้ไม่ ความตกลงดังกล่าวจึงไม่เป็นการจำนำเงินฝาก และการที่จำเลยมอบสมุดคู่ฝากเงินประจำให้ผู้ร้องยึดถือไว้เป็นประกันหนี้ของลูกหนี้ 15 รายก็มีใช่เป็นการจำนำสิทธิซึ่งมีตราสารตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 750 อีกเช่นกัน เพราะสมุดคู่ฝากเงินประจำเป็นเพียงหลักฐานการรับฝากและถอนเงินที่ผู้ร้องออกให้จำเลยยึดถือไว้เพื่อสะดวกในการฝากและถอนเงินในบัญชีฝากประจำของจำเลยเท่านั้นไม่อยู่ในลักษณะของสิทธิซึ่งมีตราสาร ผู้ร้องจึงไม่เป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิจำนำ ไม่มีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนโจทก์ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาชอบแล้ว ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น"พิพากษายืน

องค์คณะ

สวรงค์ ศักดารักษ์ · อดม มั่งมีดี · สันติ ทักราล

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4102/2539>